

KESKKONNAAMET

Saaremaa Vallavalitsus
vald@saaremaavald.ee

Teie 10.11.2023 nr 5-2/5455-3

Meie 01.12.2023 nr 6-2/23/22735-2

Seisukoht Mäebe külas Viimsi detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise kohta

Edastasite Keskkonnametile¹ keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 33 lg 6 alusel seisukoha võtmiseks Mäebe külas Viimsi detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) algatamata jätmise otsuse eelnõu koos lisadega.

Detailplaneeringuala suurus on ca 0,6 ha ja hõlmab Saaremaa vallas Mäebe külas osa Viimsi katastriüksusest². Vastavalt esitatud taotlusele on detailplaneeringu eesmärgiks ranna kindlustusrajatise ehitamine katastriüksuse ja mere piirile.

Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) andmetel ei asu Viimsi katastriüksus ühelgi kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas, kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis ega projekteeritaval kaitseobjektidel. Planeeringuala piirneb Kura kurgu hoiualaga³, mis kuulub Natura 2000 võrgustikku⁴ Kura kurgu linnualana. Kura kurgu hoiuala kaitse-eesmärgiks on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide ning II lisas nimetatud liigi – hallhülge (*Halichoerus grypus*), Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Kura kurgu linnuala eesmärgiks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ I lisas nimetatud linnuliikide ja I lisas nimetatud rändlinnuliikide elupaikade kaitse.

Planeeringuala jääb kogu ulatuses ranna ehituskeeluvööndisse. Looduskaitseaduse (LKS) § 38 lg 3 kohaselt on ranna või kalda ehituskeeluvööndis uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. LKS § 38 lg 5 p 3 kohaselt ei laiene ehituskeeld kehtestatud detailplaneeringuga, kehtestatud üldplaneeringuga või kehtestatud tuuleparki kavandava kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga kavandatud ranna kindlustusrajatisele.

Tutvunud koostatud KSH eelhinnanguga nõustub Keskkonnaamet Saaremaa Vallavalitsuse seisukohaga, et kavandatav tegevus ei avalda eeldatavalt ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alale. **Lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning teadaolevast informatsioonist, on Keskkonnaamet asjaomase asutusena seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju KeHJS § 2² mõistes ning KSH algatamine ei ole eeldatavalt vajalik⁵. Toome välja järgmised ettepanekud:**

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 10.11.2023 nr 6-2/23/22735 all

² Katastritunnus 80701:002:0222, registriosa nr 885534, pindala 7,06 ha

³ Vabariigi Valitsuse 27.07.2006 määrus nr 176 „Hoiualade kaitse alla võtmine Saare maakonnas“

⁴ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“

⁵ Seisukoht on antud Keskkonnaameti pädevusse jäävas osas

1. Käesoleva keskkonnamõju eelhindangu andmise aluseks on KeHJS § 6 lg 2 p 22. Vastavalt KeHJS § 6 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224, "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu" (edaspidi määrus nr 224) § 15 p-le 8, tuleb sellisele tegevusele, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Juhime tähelepanu, et eelhindangu vajadus tuleneb ka määruse nr 224 § 11 p-st 2, mille kohaselt tuleb anda eelhindang ranna või kalda kindlustusrajatise rajamise või laiendamise korral.

2. Viimastel aastatel on üha enam tähelepanu pööratud kliimamuutustele ja sellega seonduvatele üleujutustele ning ka ekstreemsete tormide tõenäosuse suurenemisele. Looduslikele protsessidele lisanduvad sageli ka inimtekkelised mõjud (pinnasetööd, rannajoone muutmine, ehitamine kaldale jms). Inimeste mõtlematu sekkumine looduslike protsessidesse rannikul võib esile kutsuda või kiirendada rannaprotsesside kulgu ning põhjustada murrutuse või kuhjumise intensiivistumist. Looduslike protsesside ja inimtegevuse koosmõju tulemusena tekivad märgatavad ranniku muutused ning välistatud pole ka varalised kahjud, kui on ehitatud liiga lähedale veekogule, arvestamata piirkonna ranna eripära. Ühe kinnistu piires rajatud rannakindlustus võib negatiivselt mõjuma hakata ka naaberkinnistutele.
3. Kuna rannakindlustus võib mõjutada ka protsesse rannikumeres, on Keskkonnaamet seisukohal, et rannikualal ehitustegevuse kavandamisel tuleb arvestada looduslike oludega ning mitte kavandada ehitustegevust alale, kus see on ohustatud mere ja rannikuprotsesside poolt. Rannakindlustuse rajamine peaks olema äärmuslik vahend ehitiste kaitsmiseks.
4. Arvestades, et ka kalda- ja rannakindlustuse rajamine võib pikas plaanis kaasa tuua soovimatud rannikuprotsessid ning randadel inimese poolt tehtud muudatused avaldavad tavaliselt mõju pikal rannalõigul, on oluline enne planeerimist ja ehitustegevust kaasata rannikuprotsesse valdav ekspert, kes hindaks tekkinud olukorda ja vajadusel pakuks välja toimivad lahendused ning meetmed ranniku kaitseks. Samuti peab olema ekspert kaasatud rannakindlustuse planeerimisel, et leida asukohta sobiv ja oma eesmärgi täitev lahendus.

Eeltoodust tulenevalt palume enne Viimsi detailplaneeringu algatamist kaasata rannikuprotsesse valdav ekspert, kes annaks hinnangu, kas antud alale on rannakindlustuse rajamine (st ka vastava detailplaneeringu algatamine) otstarbekas ning millised on võimalused kõnealuse piirkonna ranniku kaitsmiseks mere mõjude eest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Elviira Vanatare 511 9817 (keskkonnakorraldus)
elviira.vanatare@keskkonnaamet.ee

Meeli Kesküla 5345 4246 (looduskasutus)
meeli.keskula@keskkonnaamet.ee

Kai Ginter 5699 4373 (meri)
kai.ginter@keskkonnaamet.ee